

Broj 23.

Oglas, pripozvana itd.
tiskaju i raščinju se na temelju
običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglase itd.
tiskaju se naputnicom ili poču-
njem post. štedionice u Beču
na administraciju lista na Puli.

Kod našeg valja točno oz-
načiti ime, prezime i najljubi-
je pošt predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi,
neka točajte odgovrnicu u
otvorenim vratima, za koji se
ne plaća poštarina, ako se iz-
vane poštne „Reklamacije“.

Cekovnog računa br. 847849.
Telefon tiskare broj 38.

Odgovorni urednik i izdavatelj Jerko J. Mahulija.

U nakladi tiskare Luginja i dr. prije J. Krmphotić i dr. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crocera br. 1, II. kat.).

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a neologa svoj pokvariti“. Narodna poslovica.

Izdati svakog utorka i petka
o podne.
Netiskani dopisi se ne vraćaju
nepodpisani ne tražeju a
nefrankirani ne primaju.
Predplata sa poštarnicom stoji
10 K u obče, } na godine
5 K za seljake, } ili K 5—, odn. K 250 na
pol godine.
Izvan carevine više poštarna
Plaća i utkuje se u Puli.

Pojedini broj stoji ro h., kao
stoji 20 h., kolj u Puli, toli
Izvan carevine.

Uredništvo i uprava nalazi se
u tiskari Luginja i dr. prije
J. Krmphotić i dr. (Via Giulia
br. 1), kamo neka se nadolijevaju
sva plama i preplate.

Istrani slovinskoga roda!

Novi izborni red — novi je korak u našem narodnom životu.
Iako posvema ne odgovara našim pravednim zahtjevima,
ipak možemo reći, da je to korak na bolje.

Novi izborni red porušio je razlike med gospodom i kmetovima,
medju velikimi i malimi posjednicima. I oni, koji ne imaju ništa
svoje ruke, imaju pravo glasa. Svakom austrijskom držav-
njaku, koji je navršio 24. godinu dobe svoje i kojega ne tegote
posebne zakonske zapreke, dano je pravo, da može birati zastup-
nika u državni sabor u Beč, ravno, tajno i slobodno.

To pravo pripada i Vama; ono Vam daje način, po kojem
će i Vaša volja doći do izražaja u zboru, gdje se kroji i dieli svim
narodima ove države, pak i našemu. — Upravo sada ste zvani
da to pravo vršite.

Po prvi put ste pozvani, da po novom redu birate mu-
ževe, koji će u Beču tumačiti Vaše želje i Vašu volju.

Koga da birate?

Život Vaših otaca i pradjedova bio je na njihovu i Vašu
nesreću od vjekova upućen na susjede tudjeg roda i jezika, koji
su, svi išli za tim, da Vas isčupaju i iskorjene iz ove lijepe
Vaše istarske zemlje. Htjeli su, da za sve vjekove ostanete u
tmici neznanja, ponizeni, potlađeni i zapušteni.

Nepravdom, nezakonjem i grdnim zaludjivanjem nametali
su Vam se takovi bezdušnici za gospodare i za Vaše tobožnje
zastupnike.

Naši su predloženici:

JOSIP KOMPARE u Ospu za 1. izborni kotar (Buje-Piran — občina Kopar).

Dr. MATKO LAGINJA u Puli za 2., 3. i 5. izborni kotar (Poreč-Rovinj-Motovun; Pazin-La-
bin-Buzet; Pula sa občinom Mali Lošinj i Osor).

MATKO MANDIĆ u Trstu za 4. izborni kotar (Podgrad i Koparska vanjština).

Prof. VJEKOSLAV SPINČIĆ u Voloskom za 6. izb. kotar (Volosko-Cres-Krk i obč. Velilošinj).

Njih birajte! Njima dajte svoje glase, svaki u svojem kotaru, i potrudite se, da iz izborne žare izadju njihova imena osvjetljena
slavom pobjede, navjestnice ljepe sreće i bolje budućnosti naše!

Pazin, 30. aprila 1907.

Političko društvo za Hrvate i Slovence u Istri.

Izborni pokret.

Javni izborni sastanak na Škofiji občina Milje. U nedjelju poslijepodne okolo 4 sata prijeljeće se željeznicom na Škofije urednik M. Mandić i M. Cotić iz Trsta radi obdržavanja javnog izbornog sastanka za 1. izborni kotar Istra (sudbeni kotari Piran i Buje, občine Kopar i Milje). Sastanak otvorio je urednik Mandić u svojstvu predsjednika centralnoga izbornoga odbora za Trst i Istru.

*Pozdravlj srdaćno prisutne i zahvaliv im se najtoplje na tolikom odzivu uz-
proks neobično zlu vremenu, očrta svrhu sastanka te umoli prisutne da si izaberu između sobe predsjednika. Takovim bi-
jaše izabran čestiti starina, domaći po-
srednik g. Antun Maton, koji podiže rie-*

Ali ta se bojazan nije srećom obistinila,

jer se je vrlo prostrana gostiona Božić odmah posje 4 sata napunila sve sasim izbornicima, zrealim mladićima i muževima. Sastanak otvorio je urednik Mandić u svojstvu predsjednika centralnoga izbornoga odbora za Trst i Istru.

Pozdravlj srdaćno prisutne i zahvaliv im se najtoplje na tolikom odzivu uz-

*i napeto povlađjujući mu često a na koncu klinčuće oduševljeno: Živo naš kandidat g. Kompare. — G. urednik Cotić predložio je skupštinarom važnost predstojećih izbora u obće a napose pak za Slovence onoga kotara, koji moraju pokazati glasovnicom u ruci, da su avsinsti svojih prava i svoje odgovornosti. Svojim glasovnicama moraju dati punomoć na-
rodnim zastupnikom Istre, da mogu i njih u parlamentu zastupati za slučaj da ne bude izabran njihov kandidat. Na koncu predstavio je govornik svu trojicu na-
rodnih kandidata, koji će biti stalno iz-*

svakog pravog i postenog rodoljuba.

Taj govor pratili su slušnoci pozorno

brani i koji će se tim vijenje zauzeti u je lijem govorom rastumačio narodu kršćansku vjeru. Tim će se povodom po-
Beću za moralne i materijalne probitke važnost tog izbora i pozvao ih da složno skupština, čim pristupe ovi u što većem ko jedan dodju na dan izbora i prededu svoje glasove za slobodu i čast svoju gla- broju k izboru.

Skupštini prekidal su govorika živahnim odobravanjem te udarile na koncu u oduševljen poklik kad im je pred- poručio, da stupe dne 14. maja svi na biraliste pod narodnom zastavom. — Pri- javiše se za rieč i nekoj domaći posjed- nici, koji dobiše traženu razjašnjenja.

Pošto je zastupnik Mandić još jednom svima toplo prepričao, da ne pozali ni- tko truda ni dangube dne 14. maja za- tvori predsjednik skupština a svi prisutni udarile u živahnko klicanje: Živio Kompare!

* * *

Izborni sastanak u Trsteniku (na bu- zetskom Krasu). Pobudom veleć. g. Zorka Kluna vršio se je u nedjelju dne 21. pr. m. vrlo dobro posjećen sastanak radi predstojećih izbora za carevinsko vijeće. Na sastanak je došlo našeg naroda iz svih susjednih selo, pojmove iz Račjevasi, Rašporu, Bresta, Sluma, Dama, Klenov- ščaka, Praproči i t. d. — u svemu bijaše prisutno preko 250 izbornika.

Na predlog g. Kluna bijaše izabran predsjednikom g. M. Sanković-Soldatić, koji, bučno pozdravljen, zahvali se na odlikovanju te očitu krasno naš narodni napredak u ovo posljednjih 27 godina, odkad se je naš narod potek borili u onom dielu Istre.

Iza toga podieli rieč g. Klunu, koji je pučki jezgovito predložio sakupljenima stari izborni zakon, koji nam bijaše silno nepravedan i prispoljivo ovaj s novim izbornim zakonom, na temelju kojega će se dne 14. maja o. g. prvi put birati za- stupnike u carevinsko vijeće. Sakupljen narod nagradi govorika oduševljenim odobravanjem.

Veleć. g. Josip Flego iz Sluma pro- tumači nakon toga puku glavnije točke novog izbornog zakona, te naglasi one ustanove, koje govore o kazni ili globi za one, koji bi se ogresili o te ustanove po- vodom budućeg izbora. Na koncu preporuči govorik narodnog kandidata za onaj izborni kotar g. dra. Matku Laginju, proti kojemu je postavila talijanska stranka po- znatog bogataša Mraka iz Pazina.

Jedva je govorik izrekao ime našeg dičnog Laginja, zagrimi kano iz jednog grla gromki uziklik: Živio dr. Laginja!

Domaći posjednik g. Ante Brodetić, občinski savjetnik osvrnu se na početak naše narodne borbe i na ono tužno doba kad je naš narod stenjao pod talijanskim gospodstvom. I on preporuči najtoplje kandidaturu g. dra. Laginja, komu se na- rod odazove oduševljenjem: Živio dr. La- ginja!

Pošto se nije na upit predsjednika nikto više oglasio za rieč, stavi on upit na skupštine: hocete li braću i prijatelji domaćeg odličnjaka dr. Laginju ili tu- djince nepoznance Mraku. Odgovor je glasio jednoglasan: hoćemo svi dr. La- ginju! Živio nas Laginja! Mi ćemo dan i sunce, mi ne ćemo ni mraka ni noći!

Preporučiv još jednom predsjednik skupštinarom da se svi složno podaju dne 14. maja na biraliste, svi složno za dra. Laginju, zaključi skupština uz burni poklik svih prisutnih: Živio narodni kan- didat g. dr. Laginja!

Po skupštini sabrano je kod objeda za „Družbu sv. Cirila i Metoda“ 17 K i 55 p., što se je odposlalo blagajniku u Volosko.

* * *

Izborni sastanak u Laništu. Ove je nedjelje bio izborni sastanak u Laništu, kojeg je strašna kika poremetila. Imao je je to biti veliki i impozantni sastanak, kakav bi i stalno bio, da nije nesrotna kika pokvarila sve, tako da se je taj sa- stanak morao ograničiti samo na Lanište i bližnju okolicu. Posle svete misa u 11 sati u jutro sabrano se na trgu pred sko- lom liep broj naroda, a predsjednik injes- nog izbornog odbora g. Jos. Puhalj otvorio

svome glasove za slobodu i čast svoju gla- sujće dr. Laginju. Drugi je govorik popularnim govorom rastumačio celi iz- borni postupak, a kređi vatrenom rieči sokolio narod na ustrajnost u borbi iz koje mora da hikne dan slave i slobode. Još je vredni i čestili župan Buždon pro- govorio par liepih rieči, našto je pred- sjednik zaključio skupština jer je kise lie- vala ko iz kabla. Jos se nije ni dobro ra- zisao narod a već nekoj zavikao: „evo glazbe“. I doista sa vrha bilo je vidjeti buzetsku glazbu „Sokol“ koja nakon 20 minuta domarsira pod trobojnicom i ciljem narodom na trg. Sad nije veselju ni konca ni kraja. Tu se je sviralo, pjevalo i ple- salo, ne mareći ni za kisu ni za vremje sve do noći, kad su glazba i ostali Buž- dani morali odputovati pradeni gromoviti Živio. Moramo da pohvalimo liepo i dostojno ponasanje tog naroda. Na nje- mu se vidi ozbiljnost i muževnost, a iz- vanredan talent u svemu, tako da se s tim narodom može liepo govoriti i po- razgovoriti o svemu i svačemu.

* * *

Izborni sastanak obdržavati će se u nedjelju posje podne u Dekanu, kamo pozivljemo i ovim putem sve občinare one i susjednih občina.

Politički pregled.

U Puli, dne 2. maja 1907.

Austro-Ugarska

Nakon sjajnih svečanosti, koje bijahu Njeg. Veličanstvu priredjene u priestolnici kraljevine Češke za njegovog poduzeg horavka tamo, vratio se je dne 29. aprila u Beč. Prije svoga odlaska dao je kralj češkomu namjestniku, da priobiči stanovničtu Češke proglaš sliedećeg sadržaja:

Na temelju občeg i jednog izbornog prava do pomoći ministarstva, u kojem su zastupane razne narodnosti, stvoreno je predviđaj za sporazumljenje među svim narodima Austrije: „Smatrao bi za svoju

najveću radost i sreću, da bi nakon toga, što sam pretrpio sve holi narodnih bojeva takodje uživao jednom veselje, što se je povratio mir među sve narodnosti“.

Čim više se bliži dan občentih iz- hora za carevinsko vijeće, tim živuhniji biva izborni pokret u Austriji.

Novo carevinsko vijeće imalo bi se sastati dne 18. junija i ostalo bi na okupu do konca julija, da obavi prve formalnosti i da glasuje provizorni proračun do konca ove godine.

Mons. don Frano Bulić prihvatio je kandidaturu u slijetskom izbornom kotaru. Javljaju iz Splita da se i sam dr. Smo- dliaku porodiova Bulevoj kandidaturi, jer će tako biti riješen teškog tereta da ide u Beč.

Iz Pešte pišu hrvatskim listovima da jo dolazak buna Pejačevića u Budimpeštu namjenjen ne samo rješavanju aktuelnih spornih pitanja između ugarske i hrvatske vlade, nego i razbistrenju političkog po- ložaja, koji se zadnjih dana dosta zametu- nio. Narodito se radi o odnosa između ministra Josipovića i hrvatsko-srpske ko- lidice.

Crna Gora.

Položaj na Cetinju jest pojav bečkih novina vrlo napet. — U Crnoj Gori pro- glašeno je obsadno stanje. Cijela je vojska u pripravnosti. Knez Nikola pozvao je sve vojvode i glavare. Narod uprepašen ide na Cetinje da se zali knezu.

Srbija.

Dne 29. pr. m. u večer obdržavalo je ministarstvo vijeće, koje se je potanko bavilo razdobljenjem naručne patrona i pušaka. Odluka ne bijaše tom prigodom stvorenja.

Bugarska.

Sofija se sprema da svečano proslavi tlučegodišnjicu odkako su Bugari primili

kršćansku vjeru. Tim će se povodom po- razdeliti 50.000 spomen-knjige, izdat će se nove poštanske marke i otkriti spo- menik kneza Borisa. Vlada ugovara sa sveučilišnim profesorima, kako bi se opet omogućilo otvorene sveučilišta.

Rusija.

Dne 29. pr. m. razpravljala je duma u tajnoj sjednici o kontingenatu novaka. U toku razprave govorio je ministar rata, koji je rekao: „Ne ćete li odobriti kontingenat novaka, mi ćemo ga dječi na temelju § 119. temeljnog državnog zakona. Vi morate odobriti traženi kontingenat vojnici“. Iza ovih rieči nastala je velika buka i čuli su se povici: Ne nalazimo se u vojarnama. Ne govorite s nama kao s vojnicima. — Na koncu sjednice došlo je do bučnih prizora. U toj buci zaključio je predsjednik sjednicu.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Upravitelj c. k. postanskog ureda u Puli bio je imenovan g. Ivan Vidmar do sada c. k. post nadkontrolor u Lju- bljani. G. Vidmara hvale znaci kano pravednog, vrstlog i nepristranog činovnika, što se nije moglo kazati o njegovih predašnicima u Puli.

Državni odvjetnik i hrvatske ra- sprave. Dok nije došao u Rovinj, kao državni odvjetnik g. Vidulich, tužbe se sastavljale u jeziku, kojim se služio tuženi. Sad je drugačije. Proti talijanu je tužba sama talijanska, a proti Hrvatu najprije talijanski a onda hrvatski sastavljena. No to nije došta. Dne 20. t. m. u jednoj skroz na skroz hrvatskoj raspravi, zahtijevao je da se proti — proti običaju — i u ta- lijanskom jeziku tužbu, jer... da nekoj suci nisu razumljivi, što se hrvatski pro- citalo. Što to znači? Sapienti pauca!

Opazit ćemo, da je g. Vidulich — ne po imenu — gorljiv Talijan, koji valjda ima plemenitu zadužbu, da ako ne uspije zaprijeti hrvatske rasprave, a to da barem uvede i kod tih rasprava dvojezičnost, kao što je to učinio sa tužbama. Kad će ta nepravda prestati?

Rovinjski liberalci! Poznato je, da vlasti čeka već dugo godina, da joj istarski sabor *blagoizvoli dopustiti*, da pre- mijesti rovinjski *Tribunal* u Pulu. Raznime razlozima koji su u prilog tom premještenju priključuje se sod još jedan, koji istodobno karakterizira postoljubivost i „avitu kul- turu“ rovinjskih iridentista. Čim su na- nine bili raspisani izbori za carevinsko vijeće, liberalna i klerikalna stranka počele su svoju agitaciju; liberalci osjetiv, da im je II. izborni kotar vrlo klimav, i bojeći se, da bi mogao uspijeti hrvatski kandidat s ali prijetiti odvješnjim činovnicima hrvatskog i slovenskog jezika i napadnuvi nekoj u novinah, prešli su i na ulicu. Povici, „porco št... fora coi št...“ i. t. d. nisu već neobični, a nezadovoljni, time, u već dne 22 pr. m. stali su ih izazivati porugljivim pjesmama, u brk im se rugati i napokon pograbili za svojim običinim oružjem *za kamenjem* i navali- njima na gostonju u kojoj se nalazila tro- jica naših mladih činovnika. Nabavci se kamenja pošli su pak ulicama gradskim jevovajući razlike, po talijanima dozvoljene a za Hrvate vrlo uvredljive pjesme i do- lavio do stana *tribunalnog predsjednika*, pri- diše mu demonstraciju fudštanjem i vika- njem — i to same jer je Slaven, jer se on stalno u politiku ne paže nimalo. Bog zna što će uslijed tog poduzeti više sud- iliste u Treštu, da osjegura našim činov- nicima opstanak u Rovinju, barem dok ne premjesti *Tribunal* u Pulu? Nasim bu- dućim zastupnicima to do znanja!

Članovi izborne komisije za sekociju

Krnica (občina Vodnjan) imenovani biju- tu poslije najveće občinske sjednice u Vod- njanu gg. L. L. Bernardelli načelnik, Josip

Buršić pok. Šimuna i Ivan Mandušić pok. Jurja.

Iz Kanfanara. Eto se opet javljamо kako smo občali, 28. IV. držali su u Kanfanaru socijalisti svoju skupštinu u jednom tujinu pod predsjedanjem g. Silića, Lijepo je govorio, ali mi bismo radje vi- dili čine, nego li slasiti puste riječi. Naši im ljudi vjeruju i ne vjeruju. Imade ih dosta, koji živi još „po starinsku“. Na skupštini je bilo mnogo njih, koja je bio na svom sastanku za se oduševio dr. Bartoli, a sad su mu okrenuli ledja. Kamo vjetar duva, tamo se i oni okreću. Govorilo se neka se u Hrvati i Talijani svaki u svojim školama izobrazuju, a mi pitamo g. tajnika, zašto on, kao socijalista proganja i nas i u našu školu? E moj g. tajničić, svaka sila do vremena, pa mislimo, da će i vas zuljm jednom prestati, bilo milom bilo silom. Mi se samo veselimo, kako su socijalisti u govoru pravedni, a u djelu?

Poznamo vas ljute lije iz drugih gra- dova, a ponajviše u Puli. I k nama se dolijate da lovite ribu u mutnom, dali će vam za rukom poći, to će budućnost po- kazati. Rekli ste dačapade, da je Laginja gullo i da guli naš puk, pa da si je u Puli podigao kuću od neko 80.000 K! A gdje je? U koliko znamo ne opстоje to tobož njegova zgrada. Bit će, da time mi- sliši na „Ni rodni dom“? Nu o tome dosta jer ćemo od naših socijalista i druge ne- djelje stogod lijepa čuti, jer će imati sa- stanak 5. maja.

A sada da vidimo, šta radi naši mili i predagi slijep dr. Bartoli. Taj vam plaća vino sve u šesnaest, ali mu nemaju spasa. Valjda je po stoti put prokleo tajno gla- sovanje, jer to mu muči dušu i dan i noć. Prešlo nedjelje (21. IV.) držao je sastanak u Ščedima (bojlo rečeno, da svaki Hrvat razumije „Medelano“), i to u leginoj ko- vačnici. Tu su seljaci pili kao za okladu. A za čije novice? Nije li to možda potku- pijivanje? Nu nek zahvali dr. Bartoli da su se uzdržali od gnjeva, inače zlo i naco- pak po njega. Onimo, koji budu za njih glasovali, obećao je, da će ih učiniti žu- panima, „konsiljerima“ itd.

Čudnovato da nije u imenovanju i dalje pokrovio n. pr. da koga učini na- delnikom? I tako se sada natječi u Soši- cima, tko će mu bolje ugrediti, da može masniju službu dobiti. Nu neka znade, da su naši ljudi progledali i da uvidjaju, skime imadu posla, premda je rekao, da su na- skine seljaca Rovinjima ponoć u tuzi i nevolji, (u. mr. Malusa), da ih Rovinjci pomažu i uzdržavaju, pa da zato moraju držati s Rovinjom. A za koga je Rovinj? Neće ni tu on pobrati lovovijenje. Mi pako kličemo, doli s varjanom, doli s ne- pravdom, ne ćemo vas već. Unistili ste nas sasvim; što ćete još? ali dat će Bog, da ćete jednac ili ovaj put već za uvijek poći rakom živžati. Mušlo nas ima, da, ali smo hrabri korjenaci, pa nam ne će sve vase bure nahuditi.

Lošinjski kotar.

Iz Cresa. Kod nas se je isto razmahala izborna borba. Sve samo govoril o 14. maju. U naših ljudi se zapala lijepo zanimanje za taj dan, gdje će po prvi put moći kopac da doda svoj glas čovjeku svoje krvi i mišljenja. Naši se protivnici ne srame- nikavkavih pomagala, jer im je dogorjelo sve da ispod oknata. Kleveču, gdje samo mogu osobu našeg kandidata, ali bi ko- jigod mogao i nasjetiti. Za njih ko da ne vrijedi zakon o čistoći izbora, premda se može reći, da taj zakon valja da bi dobro promogzali, jer su u tom dosad mnogo grijesili, nu čemu se čovjek mil privatne, tomu se i u starosti obikne. Naša občina neće da shvati još svoje dužnosti iz- bornim listinama. Najprije su iste tako manjkavo bile sastavljene da se Bog smi- luje. Trebalo je mnogo reklamacija (94) sa naše strane, a dvije do tri sa njihove

strane. Koliko ih je pak još neunesenih, tako da znade. Glavno je, da su ove reklamacije po nas povoljno rješene. Općina bi moralu bila odmah da obavijesti predsjednike o promjenama nastalim u listinama, ali da. Trebalo je barem ovdje u Cresu, da se to ide tražiti na općinu nekliko puta, a onima iz vana, neznamo, da li su još danas uručene. Zašto smo daleko platili 40 K za listine?

Jevišmo kapitanatu naš izborni odbor od 10 lica, te smo znatiželjni, da li će o tom govorio kao da se hoće i tu skromnog od naših odabratu u izbornu komisiju. Ovdje se takodjer spremo veliki izborni sastanak, ali za koji dan, još se nije odlučilo, pa kad to bude, tada temo obavijestiti vase čitatelje.

Svi u „Zoru“! U ponedjeljak, dne 6. tek, u 6. večer držati će se u M. Lošinju u prostorijama društva „Zora“ drugi izborni sastanak. Na tom sastanku govoriti će sam-kandidat dr. Matko Laginja. Preporučamo najtoplijie našem narodu u mjestu i okolicu, da pohrli tog dana u čim većem broju na taj važni sastanak, a da čuje i vidi svog kandidata, koji će tu razviti svoj program.

Svi u „Zoru“!

Krčki kotar:

Vjekoslav Spinčić u Rasopasnici Gabonjinu. Sastanak u Dubašnici. Dne 27. travnja po podne, došav Vjekoslav Spinčić u Malinsku i dočekan od predstavnika selo Rasopasno i Gabonjin, pri-padajućih občini Dobrinj, odputiv se je u ta dva sela. Na trgu u Rasopasnu dočekao ga je narod uz punjavajuću pušku i uz burne živio - klice. To isto se dogodilo u Gabonjinu. Tu se je narod sastio u zgradiji koju je sazidao velikimi žrtvami za školu. „Školska soba“, krasna dvorana, napunila se je u hip ljudima. Nit su se mogli svi u njoj smjestiti. Na svih prozorih bilo je ljudi, da vide i slušaju. Dušobrižnik tih dviju mjeseta veleć gosp. Ivan Žic predstavio je narodu veleć. gosp. Vjekoslava Spinčić, a ovaj narodu progovorio — o predstojećih izborih i o našem stanju u Istri. Narod je vrlo pomognuo slušao njega i gosp. dušobrižnika, kličući svaki put odusevljeno, živio! kad je ovaj spomenuo Vjekoslava Spinčića kao kandidata hrvatsko-slovenske stranke u Istri. Narod je kandidatu preporučio neke mjestne potrebe, ponudio ga kupicom vina. Pratio ga je takodjer na vrh sv. Petra, u mjestu crkva sa krasnim mramornim kipom Majke Božje, Sv. Petra i Sv. Stjepana. U Rasopasnu je gosp. Spinčić slijeđećeg dana, dne 28. travnja, ušao sv. misu, kad koje je pročitoval sv. evandjelje i progovorio narodu. Sakupljeni puk ga je pozorno slušao, i muhi bi se bilo čulo da proljeti. Spinčić je bio gost rečenoga gosp. dušobrižnika, koji ga je zajedno s pokutom na odlazku najdražnije pozdravio i s njegovim drugim odpratio do Dubašnice. U Dubašnici je bio Spinčić gostom svoga prijatelja župnika Mije Mužina. S ovim i sa načelnikom Petrom Bogovićem i mnogimi drugimi odputio se je Spinčić poslije krunicu i litanijsku u občinsku kuću. Vani se nije moglo držati sastanak, jer je kisa bas ljevala. Občinska dvorana se je malo po malo napunila, sve po izbor muzeva Dubašnjanskog. Mnogi su slušali pred vratima pod kloštoprani. Spinčić, kao sazivač sastanka, otvorio ga je, pozdravio prisutne moće ih da i drugim prijavljuješto bude ovde čuli, i predložio Miju Mužinu za predsjednika sastanka. Posto bi Spinčić srađeno pozdravljen "a Mužina izabran predsjednikom, zahvali se ovaj Spinčiću što je došao i umoli ga da raztumači novi izborni zakon. To je Spinčić jezgrovito učinio, predpostaviv kako se je razvilo izborni pravo u ovoj polovici monarkije. Spomenuo je obje glavne stranke u Istri, i u najdjebljih potezih što i kako koju radi. Dotaknuto je još i preglasao talijanske vladičuće stranke, ili tako zvane kamore. Pozvao je prisutne da traže od njega, ako misle, razjašnjenja, da

mu činisu očito prigovore ako jih imaju, poslave predloge, izraze želje. Narod je pratilo govor Spinčićev velikom potušnjaju: i na svrši erdačno govorniku klicao. Dvojica občinara Cvelj i Milovčić poslavili su Spinčiću pitanja i izrazili njeko želje. Spinčić njim je odgovorio, a oni se odgovorom zadovoljili. Progovorio je nekoliko puta, a onima iz vana, neznamo, da li su još danas uručene. Zašto smo odjeli veleć. gosp. Mijo Mužina. Pita što je gosp. "veleć" kao već dosadanji za- odjeli, i veli da on, Spinčić, nije unapred naročito ako se pokaže za to prilika. On se je zauzimao za naš jezik u uređib, i velikim uspijehom. Nastojao je da se ustroji čim više pučkih škola i da se u njih podučaju u materijemu jeziku, uvjeren da samo tako može napredovati, i na temelju svoga učili takodje ljudje jezike. Borio se je protiv uvedenju školskih taksa, koje je uvela vladičuće talijanska klika. I njegova je zasluga da se je ustrojila hrvatska posve potreblja gimnazija u Pazinu, dočim je talijanska vladičuće klika ustrojila nepotrebnu gimnaziju a na naše zemaljske troškove. On je pripomogao da se je napravila luka u Malinskoj, i da država daje podršku za gradnju cesta. Ko veli, da to sve nije istina, nek dodje amo, da mu luži zatutemo u grlo. U obče, ko ima sna mogao je dati ovamo, bilo je svakomu slobodno, i ovđe, ako je muž, reći sto ima. Spinčić, zadnjih 8 godina sam, dosegao je i sam mnogo. Od sada će uz svoja dva druga iz Istre, i uz ostalu hrvatsku i slovensku braću, moći do sedi i više. Treba nam još mnogo toga. Valjalo bi narodu dati prilike da se nauči bolje obradjavati zemlju, pak da se ne seli toliko, nego ostane na domaćoj gradi. Zemaljsko kulturno veće nedini za naš narod ništa ili skoro ništa. Nejmamo dovoljno uređenih cesta, nejmamo vode, nejma, bolnice kakva bi morala biti. Po znoju dosadanji rad Spinčićev i njegovo srce za narod, kojemu je posvetio svoj život, zavjerimo se da ćemo na dan 14. maja, doći svi iz izbora, i dati svaki svoj glas za narodnoga predloženika prof. Vjekoslava Spinčića. Zavjerujemo se, živio nas zastupnik Vjekoslav Spinčić — grmilo je po celoj dvorani, dočim se je opet i opet povlađivalo govorniku.

Spinčić se je zahvalio na tih srađenih izkazih prijazni i rekao po prilici ovo: Raditi ću ko i do sad za dusevno i tjelesno dobro našeg naroda, ljubiti našu vjeru i našu domovinu, značiti takodje da su najgori oni ljudi koji zataje svoju vjeru, svoj rod i svoju domovinu. Ta već naš slavni pjesnik rekao je:

Prošte je svima svima

Zulimaru ubojici

Samo nije izdajici,

Jos je na to, posle ponovnih srađenih klicaja na Spinčića, gosp. predsjednik sastanka često odusevljeno pozdravljao zahvalio prisutnim na lijepon redu i preporučio da drže na pameti što su čuli, te zaključio sastanak.

Iz Punta. Pisam iz Punta, da je tamo na 28. aprila izborni sastanak izpao upravo divno. Držao se je u občinskoj zgradi pod hrvatskom zastavom. Velika občinska dvorana bila je upravo natprana naroda, a van sve kloštopravu do kloštoprana. Sastanak je otvorio vlc. g. župnik F. Žic a predsjednikom je bio jednoglasno imenovan g. načelnik Anton Žic, koji je pojavio se prije i predložio. Ovaj Žic je došao i umoli ga da raztumači novi izborni zakon. To je Spinčić jezgrovito učinio, predpostaviv kako se je razvilo izborni pravo u ovoj polovici monarkije. Spomenuo je obje glavne stranke u Istri, i u najdjebljih potezih što i kako koju radi. Dotaknuto je još i preglasao talijanske vladičuće stranke, ili tako zvane kamore. Pozvao je prisutne da traže od njega, ako misle, razjašnjenja, da

prisutne o samom izbornom činu i kako mu je čuvati i popuniti izborne glasovnice. Ponovno ustode g. Andrijić i svojom živom vatrenom riječu uhvatili prisutne za puntarsku dušu te je narod upravo elektrizovao tako, da su ljudi vapići da će čitav, dan 14. maja dati na Spinčića i da će onaj dan blagdanovati. Na koncu se g. načelnik zahvalio pučanstvu što je u toličnom broju prisustvovao sastanku te ga pužavao, da na 14. maja učini svoju narodnu dužnost. Na podlike: Živo Spinčić! Živo Andrijić! narod se odusevljen razasao svojim kućam, da se na občinu povrati dne 14. maja i onđe izpuni svoj narodni zavjet glasujući za narodnog predloženika veleć. prof. Vjekoslavu Spinčiću. Živo narod tako svjestan.

Voloski kotar:

+ Frane Pavlinić. U Spinčićevoj županiji umre je dne 24. travnja u 87. god. svoje dobe Frane Pavlinić, svak pokojnoga župnika i dekana Antona Turka, ostavljajući osim razcviljene starice su-pruge dva sina i jednu kćer sa mnogobrojnim unuci. Blagi pokojnik vršio je uvjek svoju narodnu dužnost, te je n. pr. k svakim izborom isao odusevljeno. Dne 26. sproveli su ga na grob mnogo rođaka i rođakinja i mnogi susjedi. Laha mu bila zemljica, koju je jako ljubio.

Za počastiti njegovog uspomenu davorao je prof. Vjekoslav Spinčić, pokojnikov netjak, 20 kruna Družbi Sv. Cirila i Metoda.

Ministar finančnog u Kastvu. Dne 25. travnja dovezao se je u Kastav preuzvijeni gosp. dr. pl. Korytowski sa svojom dražestnom gospodnjom u Kastav. Dovezao se je do pred kuću Adolfa Jelusića a u kući odmah pitao za prof. Spinčića i da svoju posjetnicu za njega. Sto je ministar sa svojom suprugom ponjekle pregleđao Kastav, došao je zastupnik Spinčić iz sjednice obč. zastupstva, i sastao se i pogovorio sa gosp. ministrom i njegovom družicom. Došao je pak i odašlanstvo občinskog zastupstva, sastojće iz občinskog načelnika Kazimira Jelusića, občinskoga savjetnika Ivana Vlahu i občinskog zastupnika Franu Rubešu. Načelnik je ministra pozdravio, ovaj se luhano zahvalio, svi skupa su onda pregleđali mjesto gdje će se možda graditi zgrada za učilište. Pogovorili su se takodje glede odluke finansijskih oblasti, koje su cielu Kastavsku občinu uvrstile u drugi placeni red poltaršarine. Odredba je posve nepravedna za svakoga koji poznati zakon i odnosa u občini Kastavskoj. Gosp. ministar je rekao, da će se dati doskođiti nanešenoj krivici. Iza jako prijavnoga razgovora i pozdrava, vratio se je ministar sa družicom u Opatiju, ostaviv u Kastvu među onim koji su ga vidili nojugodnina uspomenu.

Pazinski kotar:

Predavanje u Pazinu. Prešlo nevjeku dne 28. travnja je predavao g. prof. L. Brojli o „Junačinstvu godine 1809.“ Rudikije bili samo 100 ljudi. Slijedeći put u nedjelju dne 5. svibnja će predavati gosp. prof. Fr. Novilić o „Našem nebu“. Početak u 10 sati prije podne u dvorani „Narodnog Domu“.

Glavna godišnja skupština Hrvatske u Pazinu, koja je bila uređena za 7. o. m., morala se je radi nepredviđenih zapreka odgoditi za dan 28. o. m. (utorak) s istim rasporedom i u iste satove.

Porečki kotar:

Podružnica „Družba sv. Ćirila i Metoda“, u Labinu obdržavati će dne 5. maja t. g. svoju redovitu glavnu godišnju skupštinu sa običnim dnevnim redovima. Pozivaju da se javi oko je koji protivan. Na dom. Nakon dovršene skupštine držati se plez. Pozivaju se p. n. gg. Članovi nečlanovi na mnogobrojni posjet.

Iz Topolovca občina Oprtalj — pišu nam: Kad i nebismo znali, g. urednike da imamo pred vratmi izbore za carevinjsko veće, moralis bismo doći na takovu misao iz sljedećeg razloga. Poznata je činjenica širom Istre, da nam talijanska gospoda iz Poreča salju u razna sela i mjesla svoje inžinire i svoje komisije povodom svakih izbora, bilo občinskih bilo zemaljskih ili državnih. Ti inžiniri mijero- daju puteva i ceste, grade mostove i vodnjake — i to sve na papiru i dot prodju izbori. Svuda se nadje laktoumnih ljudi koji se daju tim obsjeniti, te misle da će im se u istinu sagraditi ovo ilo i pruže pomoć kod izbora narodnim protivnikom našim Talijanom.

Takva jedna komisija, sastojeta od občinskog tajnika iz Oprtala i od jednog inžinira — za koga rekoće, da je poslan od c. k. namjestništva u Trstu (Dvojimo) jako! Op. ured.) došla je dne 18. o. m. u naš Topolovac, da će razviditi kako bi se ovde sagradilo dva zdena ili buvara i to jedan za pitnu vodu a drugi za ostale gospodarske potrebe. Spomenuti inžinir mjerio je i pravio nekakav načet, kušao toplinu vode, popitao se koliko ljudi drže blaga, koliko treba pitne a koliko za blago vodo i t. d.

Tu komisiju pratilo je domaći ljudstvo a među onim občinskim zastupnik iz mještina Antun Šavron, Ive Marija Tripur delegat i Antun Žankolić.

Mi smo postali uslijed tolikih slijevari, i prevara talijanske gospode nevjerni Tome i prevara župnika, za njih rekoće, da je poslan pak nevjerujemo ni ovoj komisiji dok nevidimo djela. Dogodili se to, i. j. budu li lunari u istinu sagradjeni, bili ćemo zahvalni na komu, koji bude do toga pomogao, al dok ne vidimo djela, nevjerujemo ni u nikomu.

Upozorujemo da padaće sve naše vredne Topolovčane, da se ne daju ničim premijutiti ni zasličiti, već da idu slobodno i složno glasovati dne 14. maja svi za našog muža i predloženika, za pravog dobroćinitelja siromašnog seljaka ili knjeteza za našeg velezaslužnog g. dr. Matka Laginju, odvjetnika u Puli.

Koparski kotar:

Iz Roča 28. aprila. (Politicki sastanak). — Plesna zabava podružnice."

Danas u jutro imamo ovdje u dvorani Narodnog Doma sastanak uz prisustovanje izaslanika političkog društva za Hrvate i Slovence u Istri gg. Dr. Flegr i buzetskog načelnika Franu Flegr. Akoprem je kica cijelog jutra ljevala ko iz kabla, ipak je skupštini prisustvovao toliko naroda, da ga nismo toliko očekivali. Govorili su obič izaslanika o izborima za carevinjsko veće, te preporučili narodu, da složno glasuje za našeg obilježnjeg Dr. Laginju. Svi skupštini sa velikim odusevljenjem prihvatile kandidaturu našeg Laginja.

* * *

Danas po podne imamo takodje plesnu zabavu u korist naše podružnice sv. Ćirila i Metoda, koja je ispalja iznad svakog očekivanja. Pohvaliti moramo novoizabrani odbor naše podružnice a i druge naše narodne mladiće, koji su se trudili, da ta zabava što lepje ispadne, vojje kao da jognu učlanjivale u podružnicu, te je samo danas nastao broj naše podružnice za trideset članova. — Samo tako naprijed, pa nas ne će svaki nikeristi pod nogu bacati.

Razne primorske vesti:

Ovdje nedjelju u Pazlu! Kandidat naše strane dr. M. Laginja govoriti će ovu nedjelju u 4 ure po podne na izbornom sastanku u velikoj dvorani „Narodnog Doma“ u Pazinu. Pozivamo naše izbore da pristupe mnogobrojnoj, tim više, nečlanovima na mnogobrojni posjet.

Odbor.

U četvrtak dne 9. maja u Buzetu. Da Bog da dočekati, na Spasovo 9. maja bili će izbori sastanak u „Narodnom Domu“ ispod Buzeta. — Doći će i tamo kandidat naša strane dr. Luginja pro-govoriti o naših potreba i zahtjevih.

Narodni darovi. Što se je oporavio od bolesti darovao je družbi vredni rodoljub iz Lanišća g. J. Puhalj K 5. Vlč. otac D. Brajković, da počasti uspomenu pok. o. Ivana Listera, trećoredca, preminulog u Susku 4. o. m. K 4. G. Janko Gregorec iz Buzeta, poslao je za družbu K 8, sa-branih kod g. Ivana Sancina. Veleč. g. Ferdo Hrdy, župnik u Sv. Lovreču na Labinstini, poslao je za družbu K 10, a za dječko pripomoćno društvo u Pazinu K 10, i to K 16-20 sabranih prigodom vjenčanja Petra Viškovića sa Lucijom Jelčić u Tragetu, a K 3-80 što ih je darovao veleč. g. Franjo Pitroha, kateheta u Moravskoj. — Živili!

Iz naših hrvatskih zemalja dobiva g. Albert Müller u Budimpešti V/41. kotar, Vadasz-ulica br. 84. izumitelj dvostruko-elektronomagnetičkih krizova R. B. broj 86.967. zbilja divnih svjedočaba i priznaničica za svoj nenadikrilični izum. S toga mi Mülleru testitamo tim više, jer je on rođen Hrvat. Od tih svjedočaba donosimo ova dva pisma: Cijenjeni g. Müller! Budući je od živčane bolesti mene Vaš stroj R. B. broj 87.967 sasno izlečio, to Vas molim za odpremu još jednog velikog stroja R. B. broj 86.967 od 6 kruna za mog prijatelja. Sa veleštovanjem jesam Ivan Momčinović, Sarajevo, na 24. kolovoza 1905. — Blagorodni gosp. Müller! Otkada ste poslao početkom ove godine Vaš čudotvorni stroj R. B. broj 86.967 g. Ivanu Bradičiću-Vojniću u Mošćenice, od onog vremena on više padavica nema, stroj izlečio ga sasna, s toga primite od njega koi i od mene najdražniju hvalu i izraz najdubljeg slovanja. Jesam Vas Ivan Galović-Perišić u Bersecu, Istra, dne 1. kolovoza 1905. — Mi s toga gosp. Müllera svakomu najtoplje preporučamo.

Najnovija izdanja Hrvatske knjižariće u Zadru. Upravo je izšlo: Marjanović Milan, Iza Šmoe. Četvrti vijeka hrvatske književnosti K 1-20. Novak Vjenceslav, Disonance. Pripovijest K 0-30 Tresić-Pavić A. dr. Po ravnim kotarima K 0-80, Ilijčić Stjepko, Ali-beg Čengić i Biserka. Romantični ep. iz dalmatinsko-hercegovačkog života u XVII. vijeku K 0-80, Smodlaka Josip dr. Putne uspomene i bilješke K 0-50. Ozanić Stanko, Sadnja voćaka. Pogreske pri sadnji američanske loze K 0-40. Dobivaju se u svim knjižarama.

Franina i Jurina.

- Fr. Dakle ce je novoga v Lošinju?
Jur. Velike stvari Frane moj, naš mili i dragi Padrinčić da je avancal za biskopu.
Fr. Kako vrata tuo?
Jur. A lipo, da mu je prišao dekret z Rima da more zapovidat popom kako moraju krsiti, tuo sen stil niki duan va foju.
Fr. Dakle taj biskup Padrinčić će nas sada mot i krizmat.
Jur. Tar nas je i do sada toliko put krizmal, a mi tovari ki smo uvik ustrpljivo podnusali svaku karonju ki se je debelli na našu pleća, nego morebit da tuo neće vavik durat, i da ćeju i Lošinjani otvorit svoje oči.

Premilostiva gospodjo!

znađete li, zašto li kod kupovanja sladne kave Ime »Kathreiner« izričito morate naglasiti?

S razloga toga, jer Van drugačije predstoji pogodi, da čete dobiti manje vrijednu patrolicu, koja manjkuje sve prednosti, koje Kathreiner odličuju!

Pošto jedine

Kathreiner-Kneippova

sladna kava

pojavljuje u saslu svoga samovlastnog, nadahnjeg proizvodjanja mljekot i okusa znatne kave.

Zato si premilostiva gospodjo, izvolete ločno zapamtit, da pravili Kathreiner dobitete jedino samo u katovskim favornim omotima pod napisom: »Kathreiner-Kneippova sladna kava«, koja je providjena sa likom Kupnika Knopka-kao zaštitnim znakom.

Hrvati!

Kupujte žigice

Prvužbe sv. Cirila i Metoda za ISPU.

Svoj
k svome!

— Marko Zović, — krojački majstor u Pazinu

preporuča

upravo prispjelo moderno suknje za proljeće i ljeto iz tvornice svjetskoga glasa. — Izrada po najnovijem krovu, a cene umjerene. — Preuzima radnje za veleč. svećenstvo. Gotova odjela vazda na skladistu.

Imade na prodaju šivaće strojeve za krojače, postolare i slične obrtnike iz nagradjene tvornice. Sastavni dijelovi iz najbolje osjeli. Jamstvo 8 godina. — Cene su od K 60— do K 250—

Po c. i kr. namjestničtvu u Trstu
OVLAŠTENA AGENCIJA ZA PUTOVANJA
„ILYRIA“ na Kantridi kraj Rieke.

Udaljeno od Riečkog kolodvora s električnim tramvajem 8 časaka.

PRODAJA PUTNIH KARATA
za AMERIKU, AFRIKU, AZIJU,
AUSTRALIJU I KANADU. o o

Plama i brzojavke šalje se na adresu:

„ILYRIA“, RIEKA - FUME.

HYDROPATIČKO LJEĆILIŠTE U SAMOBORU

u blizini glavnog grada Zagreba, u prekrasnom šumovitom gorskom kraju, na podnožju okićke gore.

Način liječenja. Kompletno najmoderno uredjje za hydro- i elektro-terapiju sa hydro-električnim kupoljima. Kupolji s uglijicom kiselinom, vrućim uduhom, parom kupelji, i medicinsko kupelji i liječenje fangom; masaža gymnasika, terraalkura, kneipovanje, sunčanje i slično.

Liječe se: Bolesti živčanog sustava: neurasthenija, hysterija, hypocondrija, neuralgija, migren, chorea, bozantina, klječnica, svekolike bolesti centralnog živčanog sustava, upozorjeno (izuzev dijevina bolesti). Bolesti disala, akutni i chronični brončialni katarrhi, kafarski dušnici i grkljan, bolesti nosa i porebreće, asthema i emphysem.

Nadade: neurode, izpružljivanje, hemoroidi, chronični proljevi, nervozna dyopspisia, elabroveno, chorea, bozantina, klječnica, svekolike bolesti sraha i sforzis, bolesti ženske: neurena menstruacija, bijeli crvjet, upale i promjene polofaza maternice, stanovi i opskrba uredjaji su u posebnom pensionu s najvećim komfortom, te se svim udobnostima. Postoji obilna, vegetabilna hrana i hrana za diabetike.

Liječnik: Dr. Mijo Juratović.

U mjestu je pošta, brzojav i željeznička stanica. Potanje obavijesti daje „Uprava Ljećilišta u Samoboru“, trg Leopolda Salvatora br. 18.

SVOJ K SVOME

JEDINA HRVATSKA TVORNICA VOŠTAJIH SVIJEĆA U ŠIBENIKU.

Castim se preporučiti p. n. občinstvu, poštovanom svećenstvu, crkvama, bratovljinama svoju krasno uredjenu

TVORNICU VOŠTAJIH SVIJEĆA.

Kod mene se dobivaju izvrste, a od mnogih priznate u svim veličinama svijeća od pravog petelinjeg voska kao i finog crkv. tamjana.

Prodajem dobra i svjeća — po zdravlje — koristna meda Klg. po K 1-20.

Kupujem uz dobru cijenu u svim kolikočama žutog voska.

SVAKU I NAJMANU NARUČU P. N. MUŠTERIJA OBAVLJAM NAJSPRETNIJE, KAO I UZ NAJPVOLOJNIJA UVJETE.

S veleštovanjem

Vladimir Kulic,
Šibenik (Dalmacija), glavna ulica.

JEDINA HRVATSKA TVORNICA VOŠTAJIH SVIJEĆA U ŠIBENIKU.

Dvostruki elektro-magnetički

KRIŽ ili ZVJEZDA

R. B. broj 86967.

Telefon br. 45-22.

ješ elektro-magnetičkim načelima sastavljeni stroj, koji kod uloga, resme, astme (težko diješa), neravnanja, zujanja u uhu, neuralgije, glavobole (migraine) kucanja arđa, zubobole, mužavice slabosti, streljeni ruku i nogu, padavice (epilepsije), mekronju postje, mužnosti, nevjesticice, neglukom, držanjem na tlicu, infuzije eksplozije sa bolesku hrta, blidala (malekravnost), žaludčnih grčeva, beztečnosti, lachalja, punokrvnosti, svih udalj grčeva, popohoradje, tjelesnih grčeva, hamerkolode, kao i kod evočnih slabosti itd. služi kao nenadikrivoj uređevi, postoji elektro-magnetička struja ciljem čovječnjim telom djeluje, time se rečeno bolesti u najkratčem vremenu izleže.

Formato je, da hlećici kod navedenih bolesti visekratno elektirizovanje tjelesa upotrebljava, ali ipak na taj način, da tjelesa struja samo prolazi i povremeno kroz tjelesa prolazi, dokim naprotiv tomu struja elektro-magnetičnog križ ili zvezda R. B. broj 86967, kako je jučje rečeno, unijetom načinom ne pretišće na tjeleso djeluju, što svakako brižem izlečenju dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20

godina stare bolesti izlečene su sa mojim strojem poveće. Od izlečenih sa mojim strojem R. B. broj 86967 izraženo zahvalje kao i od očiljčnjih hlećova izdane svjedočbe i priznance iz svih strana svijeta počbrane su u mojoj pismohrani, gdje stoje svekono u svaku dobu na svim. GOĐE NUEDE LIJEK NUE POMOBAD, MOLIM POKUSATI MOJ STROJ, jer je sigurno sredstvo proti gore navedenim bolesima, a onaj bolestnik, koji po mojem stroju nebi bio izlečen najduže u roku od 45 dana, dobiva novac natrag.

Upozorenjem osoblju p. n. občinstvo na to, da se moj stroj ne smije zamjenjivati sa Vollulinom, koji se poradi svoga neuspjeha zabranjen u Njemačkoj i u Austro-Ugarskoj, dočim moj dvostruki elektro-magnetički križ ili zvezda R. B. broj 86967 usposti se hvati i uživa vanrednu doprinu paradi aye izravna lekovitost.

MALI STROJ STOJI 6 K. Rabiti ga mogu samo dječaci. Iako je stroj za sve godišnje.

VELIKI STROJ STOJI 8 K. Rabiti ga kod ostarije 20 godiš. kroničnih bolesti.

Dopravljanje i narudje obavljaju se i u hrvatskom jeziku. Poučem išli ako se novac unapred pošalje, razasiju glavna prodavaonica za tu i inozemstvo.

ALBERT MÜLLER,
Budimpešta, V/41. Kotar,
Vadasz-ulica br. 84.

O ISTARSKA POSUJILNICA u PULI o

Prima zadrugare, koji uplaćuju sadržajni dlelova jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije dan to plaća od istoga 4½%.

čista bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 2000 K bez predhodnog odkaza, a iznose od 2000 K

ako se nije kod uloženja saglasno ustanovio vedi ili manji rok za odkaz, uz odkaz od 6 dana.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarem, i to na hipoteku i sadušnicu uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9-10 sati prije podne i 3-6 sati posle podne; u nedjelju i blagdanu osim julija i augusta riječenca od 9-10 sati prije podne.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u višo Carrara vlastita kuća (Narodni Dom) prvi pod desno, gdje se dobivaju publike informacije.

Ravnateljstvo.

Birači!

Dne 14. svibnja o. g. pozvani ste, da birate svoga zastupnika u Carevinsko Vieće.

Vi ste se već složili u imenu muža, komu želite podati svoj glas.

Taj je muž naš velezaslužni prvak i mnogoljetni, požrtvovni, narodni pobornik

Profesor Vjekoslav Spinčić

Ima već od prilike neko šesnaest godina, što on zastupa u Beču gotovo sve obćine i mjesta našeg izbornog kotara.

Sam protiv četvorice nama neprijateljskih zastupnika on je s vanrednom ljubavi i spretnosti zastupao nas i savkoliki naš slavenski živalj Istre, pa je u teškoj borbi za narodna prava cijelom našem narodu u Istri svojom zamjernom neumornosti namaknuo liepih i veoma korisnih tekovina.

Ali i mimo toga, njegovo je svjetlo ime bilo tamo od praskozorja našeg narodnog preporoda simbolom našeg odkupljenja, naše svesti i slobode.

Takovo je to ime i ostalo — a takovo će biti predano i potomstvu.

Prema tomu je suvišna svaka riječ u pohvalu toga umnika, koji je narodu podao najljepši dio samoga sebe, tako te dostaje njegovo samo ime, a da se sve, što u našem izbornom kotaru hrvatski misli i osjeća, digne i listom odade svoj glas tomu volevriju domu narodnom miljeniku.

Ali ovog se puta ne radi samo o tom, da narodni predloženik pobjedi.

On mora da 'pobjedi sjajno, s ogromnim, impozantnim brojem glasova; i to jedno s toga, da se našim narodnim neprijateljima pokaže, kako oni nemaju što da traže u ovim našim krajevima, a u drugu ruku, da se mužu, koji je tolike i tolike godine za hrvatsku stvar u Istri radio i stradao, podade zadovoljština doljena njegovu imenu i našem narodnom ponosu.

Sav njegov i naš program sadržan je u njegovu imenu: raditi na tom, da istarskim Hrvatima bude uz vjeru uščuvano i njihovo narodno obilježje; da se naš puk i naša mjesto ekonomski podigu. To je u glavnom cilj njegova rada i nastojanja.

Kastavci! Od vaše su strane pale mnoge varnici narodne svesti i osvjetljile mnogi oblak, što je poput mindre tištio naše domove. Pokažite se i ovom zgodom dostojni vaše slavne i dične prošlosti, pa u dan izbora jedno-glasnim plebiscitom uzveličajte sebe i svoga slavnog sina, branitelja vašega i našega!

Vološčaci! Opatijci! Listom se dignite i do zadnjega glasa dajte našemu kandidatu! Vaša sloga i domoljubna samosvest neka bude njemu i vama na diku, u stranom svijetu, koji među vama nastava — na udivljenje!

Braća na otoku Krku! Mnoge su slavne i preslavne uspomene, što tih i smireno počivaju nad vašim drevnim otokom. Oživite ih u času nastajne narodne borbe! Učinite, da sruhom milja drhtnu slavne kosti vaših neumrlih Frankopana i Vitezica! Neka mnogobrojni vaši glasovi osvjetljaju našu narodnu pobjedu, vaš čestiti obraz i dično ime našega zastupnika!

Cresani! Tužno i žalosno je vaše stanje. Ni vaša bistra pamet, ni vaše zdrave ruke nisu Vas još mogle izbaviti iz nevoljnog položaja, u koji vas je bacila nesilna i kruta samovolja i bahatost vaše vlastele. Dan 14. svibnja je blizu. Taj dan neka bude dan vašeg obračuna i Vaše osvete! Pohrlite toga dana svi k izbornoj žari i svi, koliko Vas ima, glasujte za vašeg dobrog i starog prijatelja profesora Vjekoslava Spinčića. Koliko više glasova podate narodnome odabraniku, toliko će više mraza pasti na nečovječni obraz onih, koji Vas tlače i ugjetavaju.

Veloselci! Vi znate, koliko je tudjinska sila radila a i sada radi, da Vas istrgne iz našega narodnoga kola, ali vas je uvek stalo i ostalo uz nas, jer vam je tako zapovjedalo vaše dobro i pošteno srce. Krasna vam se sada prilika pruža, da za uvoik zastidite vaše i naše neprijatelje: Dodjete u dan 14. svibnja složno na izbore i svi kao jedan dajte svoj glas našemu velezaslužnomu borcu i vašem prijatelju profesoru Spinčiću!

Veprinčani! Još vam podrhrtava srce od nedavno izvojštene pobjede. Nakon toliko godina teške muke i borbe vaše ja srce počutile, kako je ugordan osjećaj zadobivene pobjede. Veprinčani! Pruža vam se nova zgoda, da taj osjećaj proživite ponovno. Odajte vaše glase našemu narodnomu predloženiku i time ćete najljepše zapečatiti vaše nedavne narodne uspjehe!

Braća Lovranci i Mošćeničani! Za vas neka je naša posljednja riječ. Riječ prijateljska — srdačna i topla. Okazite se izroda i tudjinskih plaćenika. Vratite se u naše kolo i radite u zajednici s nama za skupno naše dobro. Ugleđajte se u Vašu bližnju braću, našu dičnu Bersečane, koji su sa svoga poštenoga praga od uvek tjerali narodne izdajice i ostali vjerni našoj narodnoj zastavi. Pod tu zastavu se okupite i Vi i na dan izbora glasujte svi za našega i vašega staroga zastupnika.

Braćo birači občina Kastva, Voloskoga-Opatije, Dobrinja, Vrbnika, Baške, Punta, Dubašnice, Omišlja, Cresa, Velogsela, Veprinca, Lovrana i Mošćenica!

Naš kandidat za zastupnika u Carevinsko Vieće je profesor **Vjekoslav Spinčić!**

U dan 14. svibnja nadjite se svi, svaki na biralištu, i poradite, da iz izborne žare izidje ime našeg predloženika okrunjeno pobjedom, koja će zapaujiti i prijatelje i neprijatelje naše.

U to ime neka živi naš kandidat **profesor Vjekoslav Spinčić!**

Političko društvo za Hrvate i Slovence za Istru.